

Tisztelt Emlékezők! Magyarok!

Magyarország, mai határai között, a 88 évvel, az Entente által diktált béke eredménye, amit 1920 június 4-én írtak alá. Az 1947. február 10-i párizsi béke nagyjából megerősítette a durva és igazságtalan trianoni döntést.

„Nem kell beszélni róla sohasem,
De mindig, mindig gondoljunk reá” - mondja Trianonról Juhász Gyula

Magam úgy értelmezem a „nem kell beszélni róla” sorát, mintha azt mondaná: mert képtelenek vagyunk beszélni róla, mert az elviselhetőség mértékét százszor meghaladó kínokhoz és jogtalanságokhoz már nincsenek arányos szavak, arányos már csak a hallgatás, a kifelé szinte dermedt arcát mutató lélek.

„De mindig, mindig gondoljunk reá”! Mert spirituálisan, lélekben s szellemében, csak akkor egész az ember és tesz eleget a felelősségteljes létezés parancsának, ha számontartja a gyökereit, családját és hazája múltját, és a múltnak a sebei s érdemei szerint egy fokkal meghajtott vagy emeltebb fővel jár. „Mondd el fiaidnak!” - így szól a zsidó mondás is, mert ők is tudják, hogy az emberi tartás mögött ott van a múlt, a fényben álló napok és ott van a „babiloni fogság” is.

Trianon miatt nincs okunk lehajtott fővel járni – nem a mi szégyenünk! De Európa szégyene maga a tett, a sunyi magyarozgatás, s a máig elodázott bocsánatkérés. S a hazug, a magunkat arcucsapásra kényszerítő internacionalizmus bűne, hogy a határon kívülre szorult, számkivetett magyarokról mint kitagadott zabigyerekekről hallgatni kellett, mint ahogy, nem mellékesen, hallgatni kellett a frontokra vezényelt, s letetvesedett, a lövészárkok sarát és ürületeit megjárt apáinkról, nagyapáinkról is. (A „fejekben”, ahogy mondani szokás, idővel meg is lett az internacionalista szellem eredménye, elég, ha figyeljük a gyergyói vagy udvarhelyi magyarok ma is tartó lerománózását.)

Trianonra jöttünk emlékezni.

Nézzük a megkerülhetetlen tényeket.

„A trianoni béke olyan területeket csatolt el Magyarországtól, melyek több mint 1000 éven át megszakítás nélkül hozzá tartoztak. Így egy tollvonással úgyszólván nem csak Magyarország nemzeti és történelmi egységét szüntették meg, hanem azt a fizikai-gazdasági egységet is, mely tíz évszázad alatt a Kárpát-medencében kialakult.

Számokban kifejezve Trianon 2 millió magyart juttatott Romániának, 1 milliót Csehszlovákiának, félmilliót Jugoszláviának. Így a magyarok 35%-át választották el hazájától, tehát gyakorlatilag minden harmadik magyar idegen állampolgárrá vált. Míg Magyarország területe 325 ezer km²-ről 93 ezer km²-re csökkent, a csehek és románok területe a háború előttihez viszonyítva a kétszeresére, a szerbeké pedig ötszörösére emelkedett. Egyedül a Romániához csatolt 103 ezer km² meghaladta az egész trianoni Magyarország területét!

„Az erőszak békéi között ez volt a legaljasabb és legostobább béke” - írta Henri Pozzi, azon kevés számú franciák egyike, akikben, noha már későn, megszólalt a lelkiismeret.

A legyőzött Magyarország felett a szó szoros értelmében a vadászjogot érvényesítették.

Megtörték a régi Magyarország földrajzi és gazdasági egységét, melyben a Kárpátok hegyvidéke harmonikusan kapcsolódott az Alföldhöz, az új határok elvágták az ország központja felé haladó útvonalakat, folyóvölgyeket, melyek valamennyien az Alföld felé tartottak. Elvágták Magyarország szervesen kialakult vasúti és folyami úthálózatát, amely Európa egyik legrégebbi és legsűrűbb hálózata volt. Magyarország elveszítette vasúthálózatának 62%-át, közútjainak 74%-át, hajóútjainak 65%-át. Ezzel a trianoni béke nemcsak a Csonka-Magyarország, hanem az utódállamok területén lakó népek gazdasági életét is teljesen felforgatta.

Magyarországtól elcsatolták erdőinek, szénbányáinak, vízierőműveinek, vasbányáinak nagy részét, elvették valamennyi sóbányáját, arany- és ezüstbányáit, melyek a középkor óta jóléte alapját

képezték. Végül pedig Fiume elcsatolásával elvágták a tengertől is. Összefoglalva megállapítható, hogy mezőgazdaságunkon kívül valamennyi természeti forrásunkat elveszítettük.

Az új határok megvonása ezenkívül nemcsak az ország gazdasági ütőerét vágta el, hanem botrányos önkényességgel rendelkezett utak, csatornák, vasútvonalak, közigazgatási és magántulajdon-határok meghúzásával is. Így keletkeztek külvároasaitól megfosztott városok, kettészakított falvak, szétválasztott magántulajdonban lévő birtokok, bejárataiktól megfosztott bányák, templomtól vagy temetőtől elszakított lakosság. A megaláztatás szándékának szadista vágya Magyarországgal szemben a legkisebb intézkedésnél is nyilvánvaló volt. „Nyugodtan állíthatnánk – írja egy történész – hogy az új határkövek sírkövekből álltak, melyekbe bele lehetett volna vésni, hogy „itt francia szerző, Georges Desbons is elismeri – a természetet követték, a maiak esztelen önkényessége szétnyírbált mezőket, elválasztott házakat, útvonalakat, városokat.” Nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy miként a békeszerződésben a vak és alaptalan gyűlölet, ugyanúgy a határok kijelölésében a végtelen önkény, tudatlan rosszindulat és részrehajlás jelei nyilvánultak meg. Ez a magatartás egy becsületes országgal szemben, mely évszázadokon keresztül védte Nyugatot, egyszerűen elképesztő. Georges Desbons a települések lelketlen szétszabdolására számadatokat is közöl: 52 kettészakított falu a román határon, 22 az osztrák határon, 76 a csehszlovákon, 70 a jugoszlávon és több mint 100 város és falu, melyeket elvágtak közlekedési és vízszolgáltatási lehetőségtől.

Trianonban Magyarországot nemcsak a valóban magyarlakta területekre szorították, ahogyan ezt eredetileg tervezték, hanem mintegy az ország testébe vágva köröskörül leválasztottak szerencsétlen országunkról nagy magyar néptömegeket, melyek addig a lakossággal teljes közösségben éltek. Kizárólag stratégiai vagy közlekedési szempontokból a tisztán magyarlakta Alföldből hatalmas területeken több mint 2 millió magyar él a 3 millióból, mely idegen uralom alá került. Itt voltak még a régi Magyarország nagy városai: Pozsony, Nagyvárad, Arad, Temesvár, Szabadka. Melyeknek lakossága többségében szintén magyar volt.

„ Különös ironia – írja Charles Danielou, a béketárgyalások előadója - , hogy a cseh határt 40 km-re előre tolták Budapest felé, hogy ez a város a cseh ágyúk lőtávolságába kerüljön, ugyanakkor a Bácskát azért csatolták Jugoszláviához, hogy Belgrád távol essék a magyar ágyúk hatótávolságától”.

...S hosszan lehetne részletezni még kifosztatásunk és megaláztatásunk fejezeteit, miként alázták meg, még a békekötés előtt a Franciaországba érkezett magyar küldöttséget, az emberként és politikusként is kitűnő Apponyi Albertet, hogyan utasítottak vissza -az egyetlen Sopron kivételével- mindenfajta népszavazást vitatott városok vagy területek ügyében.

Állítólag II. Frigyes mondta valaha: „Elveszem, kifosztom, meglopom őket, azután törvényhozóim majd mindezekre valami nagyszerű jogcímet találnak.” A történelem, az ismert mondás szerint, nem ismétli önmagát. De a gabság szellemének vannak biztosan bevált, újra és újra elővett forgatókönyvei.

Tisztelt Emlékezők!

Mindnyájan ismerjük, legalább nagy vonalakban, Trianon utóéletét. De alighogy leírtam azt a mondatot, máris falsul csengett. Valóban ismerjük Trianon „utóéletét”, a megvalósult Trianont? S hány arca, hány nézőpontja? Százféle élethelyzetben százféle módon ránk csavarodó fájdalomgörcse van a trianoni – legalább szívünkkel soha el nem fogadható - veszteségnek?

A fiatal József Attila „magyaros virtussal” fakad ki:

„Felhatol az égis haragos szózatunk:
Hazánkat akarjuk! vagy érte meghalunk.”

Juhász Gyula elégikusan emlékezik:

„S tudnád feladni a szelíd Szalontát,
Hol Arany Jánost ringatá a dajka?
Mernéd feledni a kincses Kolozsvárt,

Hol Corvin Mátyást ringatá a bölcső?
Birnád feledni Kassa szent halottját?
S lehet feledni az aradi őskert
Tizenhárom magasztos álmodóját...?”

Babits már ótestamentumi fájdalommal kiált:

„Oh, igazság, te egyetlen kiáltás, egyetlen fegyver, Jerikó trombitája! szólj!
falak, omoljatok hangjaitól!
gerincek, borzadjatok! Európában és Amerikában!
mert
borzasztó az igazság a gerincekben! ---

Oh tiszta, éles trombita, zengj!
ne hallgass sohase!
egy napig se! egy óráig se! egy pillanatig se! mint ahogy nem
hallgat a fájás az idegben, míg megvan a betegség...
nem hallgat a vonzás a kőben, hogy természetes
irányában essék...
nem hallgat a madár, míg fészkébe nem tér...
nem hallgat a folyó, míg tengerbe nem ér...
nem hallgat a szél, míg él...

Ezek a hangok a történelmi hazától megfosztottak hangjai, az itthon, a csonka hazában rekedtek jajkiáltásai. De mit tudunk a kintivé lett, a különféle idegen uralmak alá került 3,5 millió magyar – s millió és millió leszármazottuk –fájdalmáról, a ki nem kiáltható - mert a megtorlás veszélyét hordó - a ki nem kiáltható jajszavakról? A magyar voltuk miatt a Duna-deltába hurcoltakról, az óraközi szünetben kiejtett magyar szóért szájbavert diákokról, a – mint a leprásokat – hátukra lökött batyujukkal a szülőföldjükről kizsuppoltakról. A bozgor-szavak arculköpeiseiről? Mit tudunk arról, milyen lehet az a lét, amit szüntelenül egy idegen hatalom kushdást követelő korbácssuhogtatása alatt kell élni, de meglelni a módját, hogy mégis egyenes maradjon a gerinc – amíg egyenes maradhat, amíg a gyöngékben végleg meg nem törnek. Sajnos ez utóbbiról, a gerinctörésnek az itthoni próbájáról már mi is sokat tudunk.

Trianon igazi tragédiája, hogy nem lezárult, túlléphető történelem, Trianon ma is tart! Tart Trianon egyes szomszédos országokban, ahol a magyar 88 éve csak másodrendű állampolgárnak érezheti magát, s ahol például komoly közéleti emberek vágnak komoly arcot olyan komédiához, amelyben megkezdik az előkészületeket azon előkészítő tárgyaláshoz, amelyben majd megvizsgálják, hogy „történelmileg időszerű-e” már újra visszakerülnie egy magyar falutáblának, hogy – más helyen – testületileg „bizonyítják” a hivatalosság emberei, hogy arcátlanul provokatív módon egy húsz éves diáklány képes volt önmagát véresre verni. S a sort mindnyájan folytathatnánk.

És tart Trianon itthon, a nemzet, a magyarság szellemi, erkölcsi, anyagi erejének a meggyöngyítésével. És ebben nem is az elszegényedés tán a legnagyobb veszély. A legnagyobb veszély azokban a százfelől áradó intézkedésekben, behatásokban, káros és káros szoktatásokban – de legfőképp talán a médiafertőzésben, a médiának a magyarság elleni terrorcselekményeiben rejlik, amelyek mind arra akarnak kényszeríteni, hogy ad fel az igényességedet és „politikailag korrekt”, előírt sablonokban gondolkodó, Fekete Gyula szavaival: médiamoslékot fogyasztó tucatember legyél.

De ahogyan zsidó testvéreink – az átéltek és lelkiismeretük parancsára – XX. századi tragédiáikat, azok tényét nem feledhetik, úgy mi, magyarok sem feledhetjük Trianon tragédiáját, a nemzet felmorzsolására irányuló pusztításait! Nem feledhetjük, különben a Plázák rongyai közt turkálva, vagy langyos sörtől bőfögve az ötezredik amerikai TV-film előtt, vagy e-mailezve Angliában bébiszitterkedő gyerekünkkel, unokánkkal, látszólag elégedetten vagy közönyösen, de Trianonba belepusztulhatunk.

Emlékezzél – és meséld el fiaidnak!

Azzal a dacos és öntudatos emberi méltósággal élj, hogy egy hazájában megcsonkított, de történelmében nagy nép fia vagy! És sajnos olyan nép fia, melyet közönyössé akarnak tenni az öntudatot és emberi tartást adó múltja iránt, s akinek még mindig bűnösségét sugallják vitatható és jóval későbbi mércékkel mért megtévedései miatt. S ha igaz a Radnóti Miklós mondta „bűnösök vagyunk mi, akár a többi nép” annak igazsága is igaz, hogy nem vagyunk bűnösebbek náluk. S ami bűnünk bolt, határokon belül és azokon túl, a 88 év alatt százszor levezekeltük.

A mai Trianon csak azzal a tudattal ellensúlyozható, hogy jogunk van az igényes, emberi méltóságunkban meg nem gyalázott – a Kárpát-medencében magyarságunk miatt meg nem gyalázható életre.

Ne félj az emlékezéstől, ne félj a hangodat hallatni a határokon túl gyakran ma is háttérbe szorított magyarokért – és ne félj a hited megvallása miatt hisztérikusan rád köpött megbélyegzésektől.

Azért se félj, mert már nincs idő félni: folyamatosan veszélyeztetett helyzetben vagyunk. S ha nem akarunk rezervátumba szorulni a saját hazánkban, ha nem akarjuk, hogy a globalizáció és a média többségéből áradó anarchista „ellenkultúra” gyökerelenné tegyen bennünket, meg kell becsülnünk minden közösségteremtő erőt, az erkölcsöt és a hagyományokat ápoló intézményt és azok munkásait. Meg kell becsülnünk, akik az igényes nevelés szándékával ma is nagycsaládot teremtenek; meg kell becsülnünk, többek között, a még tisztességes tanárokat, akik embert is szeretnének faragni iskolás gyerekeinkből; meg kell becsülnünk egyházaink szolgálatát, mert a tízparancsolati eszmény és Jézus szeretet-parancsa nemcsak a vallásos élet, de a civilizált élet alapja is; meg kell becsülnünk, akik még földdel, jószággal küzködve természetes táplálékhoz juttatnak minket – de legfőképpen meg kell becsülnünk egymást, akik ugyanannak a sorsnak az elszenvedői vagyunk, és szándékaink szerint egy teljesebb élet megőrzői szeretnénk lenni.

És úgy hiszem, csak akkor lehetünk az országot formáló és Trianont ellensúlyozó erő, ha igényességünk nyilvánvaló, a hangját hallató és - higgyünk a lehetetlenben! - ha igényeink és követeléseink a politika számára is megkerülhetetlenek! Ha megkerülhetetlen, hogy - mint igazi demokráciákban – a köz akaratára cselekedniük kell - bármilyen és bármekkora esély adódik nemzetközileg a magyarság javára – ha úgy tetszik: Trianon ellen is. Úgy kell élnünk, s olyan elszántsággal védeni értékeinket, hogy az parancsoló erő legyen az országvezetésnek a magyarságért való cselekvésre.

Amilyen mélyen vagyunk, Barátaim, s amekkora a fenyegetettségünk, ez szó szerint élet-feladat.

...De kezdjük legalább az alapoknál, annak megvallásával, hogy kik vagyunk. Hogy ez is mekkora súlyú, segítségül egy lengyel írótól, Kazimierz Brandys-tól idéznék egy gondolatot:

„Ha öntől, Asszonyom, megkérdeznék, miben látja önmaga legsajátosabb jegyét: ha csak két szót kiálthatna, de a két szóba bele kéne zsúfolnia egész valóját... Önnek bátran és gondolkodás nélkül ezt a rövid mondatot kellene rávágnia, melynek hallatlan és döbbenetes súlyát sohasem tudjuk kellően felmérni: „Lengyel vagyok” „Magyarországon – teszi hozzá az író Végh Alpár Sándor – a magyarok kissé összeszűkült hazájában hasonlókat fennhangon kimondani... „mértékadó körökben” kiközösítéssel járhat (tehát) el sem hangzik ilyen.”

Pedig ki kell mondanunk, fennhangon, a két szót, ami magában hordozza egész valónkat, s aminek „döbbenetes súlyát” kellően mi sem mérhetjük föl: „Magyar vagyok.”

Szuromi Pál

Elhangzott: Békésen, 2008. június 4-én, a trianoni megemlékezésen